

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

A bajai utozával szemközt Falcione-féle ház, hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények intézendők és minden díjak fizetendők.

Felolvas szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Külföldieknek egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Megyei közgyűlés.

— 1892. évi június 30-án. —

Érdekes megyei közgyűlés tartott folyó évi június 30-án.

Bács vármegye közgyűlési termében rég nem hangzott föl a naiv igazmondás oly jellemző módon, mint ez alkalommal.

Történt pedig ez az eset a következőképen:

Az alispáni jelentés után, — melynek krónikus tünete, hogy a vármegye közállapotait mindegyre rózsásabb színben látja és szeretné láttatni, föláll Ó-Sztapár község egy népszerű alakja Momirovits István, a kit a nép „István pap”-nak szólít; — egy fiatal, rokonszenves külsejű gör. keleti lelkész, a ki egyébként már többször is felszólalt a megyei közgyűléseken, Sztapár község nyomoruságos közállapotainak nyilvánosságra hozatala és ostromozása czéljából.

Momirovits Istvánt ismét az készítette szólására, hogy az alispáni jelentés a bácsmegeyi rózsás közállapotok festése közben megfeledkezett arról a nyomoruságos Ó-Sztapárról, a melynek jegyzője annyi visszacsiést követett el büntetlenül, s palam et publice bevádolta a zombori járás jelenvolt főszolgabírját, hogy a fegyelmi vizsgálat vezetésében őt magánérdekek vezérik, hogy nem az igazság kiderítésén, de a visszacsiések eltussolásán fáradozik.

Ámde ezzel a váddal István papnak nem sikerült volna olyatén originalitásra tenni szert, a melynél fogva e vezércikk megírására impulzust szolgáltatott volna.

Fegyelmi eljárások folynak megyeszerte s régi dolog az nálunk, hogy a súlyos vádakkal illetett jegyzők ellen a vizsgálat oly módon vezetetik, hogy a vádak lehetőleg ki ne derítsenek.

Elhisszük István papnak, hogy Popovits Dusan erőszakoskodott vele szemben, mert elhez Popovits Dusanak külön privilegiuma van.

István pap úgy látszik nem tudja, hogy e vármegye legkegyelmebb főszolgabírja Popovits Dusan, a kinek minden szabad.

Valószínűleg megtudta most, midőn a nagyhatalmú főszolgabíró a megye színe előtt szembe vágta a „hazug” parlamentarist s hivatalnokhoz illő kifejezést. (?) a melyért midőn a főispán rendre utasította, fölállt s kijelenté, hogy de bizon csak fontartja állítását.

István pap most, — hogy a megye főispánjával így mód szembeálló főszolgabíró nagy hatalmát megismerje, — bizonyára tisztába jött azzal, hogy Popovits Dusanak mindenkor, mindenben s minden körülmények között igaza van.

(Lásd pl. a kolluthi, kernyajai, sztanisitsi stb. jegyző-választást.)

A mint mondók, — a fölhangozó vádak nem képeznek Bácsmegeyében újságot. Eltasultak régén a kedélyek Bácsmegeyében a közállapotok iránti fölhangozó vádak iránt.

A míg Szápary gr. lesz a kormány élén, addig nem lesz purifikáció s marad minden a régiben.

De hát mi is voltak az, a mi István pap szónoki fölléptét érdekessé s ismertetésre méltóvá tette?

Elmondjuk imhol:

Ó-Sztapár község választó polgárai, — úgymond népszerű papunk, — a lefolyt képviselőválasztások alkalmából ellenzéki érdeletűl voltak áthatva.

Igéretek és csábítások árán rávette az apatini főszolgabíró őket, hogy meggyőződésük ellenére szavazzanak kormánypártra.

Igérte, hogy súlyos anyagi helyzetükön a megye segíteni fog, s bűnös manipulációkkal vádolt jegyzőjüket gloszja (a minthogy föl is fogcsiztette.)

Nos tehát ez ígéretek fejében Ó-Sztapár község választói kormánypártra szavaztak meggyőződésük ellenére s István pap vezette őket a választási urnák elé.

Ezt regélt el súlyos grávitamen gyanánt „Pop-Sztevan” Bácsmegeye közgyűlésének színe előtt hosszasan és fájdalmas mea-kulpával.

Idáig is komikus volt a dolog; de a komikum tetőpontra hágott, midőn Sándor Béla főispán az önbeismeréscsért rendre utasította István papot.

A rendreutasítás értelme körülbelül ez volt:

„A kormánypártra szavazni meggyőződés ellenére nemcsak szabad, de az legszentebb kötelessége is minden jó hazafinak! tilva van azonban beismerni azt, hogy valaki meggyőződése ellen szavazott a kormánypártra. — Azt mondan tehát megyei nyílt közgyűlésen a választókról, a kiket ő vezetett a választási urnák elé, a kiknek ő bizalmi embere volt a kikkel együtt szavazott, hogy azok meggyőződésük ellenére szavaztak a kormánypártra. — megrovandó.”

A főispán naivitása föllmulva Pop-Sztevoét.

Pop-Sztevo beismeri, hogy meggyőződés ellenére szavazott a kormánypártra.

E beismerés legfőképpen is Pop-Sztevóra vethet árnyat. Mindazonáltal a főispán nem a meggyőződés ellenére való szavazást rótta meg, hanem annak nyílt beismerését.

Mintha csak azt mondta volna: Nem az a megrovandó, ha valaki lop; de az, ha azt beismeri!

Ilyen kijelentések csupán a bácsmegeyi közgyűlési teremben eshetnek meg.

Jegyzézők föl a többi közé.

Közigazgatási morál.

Létezik-e morál a bácskai közigazgatásban?

A ki azt hiszi, hogy igen, azt bukának vagy hátrán elfogultnak tarthatjuk, a ki pedig azzal meintegeti a korrupciót, — Uram bocsás meintegeti, — hogy az máshol sem jobb a bácskainál, — ez a meintség igazi nyomoruság; a ki pedig kiáll a mai közigazgatás mellett: az maga is korrumpátor. Mi tehát a mai közigazgatás bácskai értelemben? Törvénytértés és kijátszása a szabályrendeleteknek, saját érdekek szerinti megtartása vagy meg nem tartása, azoknak s az azokban megállapított bírságoknak legmagasabb fokban való alkalmazása ellenzékire, míg a hűvek által gyakorolt hasonló esetekben büntetések alkalmazása nélkül való elnézés.

Bűnös vétségök, sikkasztások elnézése a végsőig — könyörletekből, másrésztől a leggaládabb oldoztatása ellenzéki avagy oly polgároknak a kik a közigazgatásban tapasztalt korrupció felett egyszerű-máskor megbortránkozásuknak kifejezést adni pláne, jogorvoslattal élni bátorodtak.

A mai állapotainkhoz képest a boszniai adminisztráció csak irigylet lehet.

A nép — a társadalom, a vidéken inficiáltak a közigazgatás bűneitől, — mondhatni egyedül ezektől.

Hozzá van már szoktatta, hogy az igazságot ne keresse, hanem csak a főszolgabíró és a jegyző barátságát, mert ezek azok, kik a közérdeket legjobban szívnők viselik! (?) Ki ne hallott volna már a bácskai jegyzők tömeges felfüggesztéséről és rajjon mindez a bácskai morálnak volna bizonyítéka? Hát csakugyan így kellene lenni, — de éppen az a baj, hogy a közigazgatásban minden meg van, csak a közérdeket keresnéd hasznalan benne.

Es volna-e ez így, ha nekünk kifogástalan szolgabíránk és jegyzőnk volnának, kiknek hivatás nem volna a korteskedés és ezzel kapcsolatosan a szabad lopás.

A capite foetet piscis és a rendszerben van a hiba csak, azért ékitheti az ó-becsei főszolgabíró rinoeros hórt.

Az egész környék tudja, hogy Zavisits ó-becsei községi jegyző telen a fegyelmi eljárás 1886. évben, a bűnrádi pedig 1887. évben tettelet folyamata és a törvényték amint végzésében a többi között mondja: „ámbr nyomós gyanu látszik fenforogni, őt — Zavisitsot — terhelné, kellő perrendszer bizonyítékok hiányából nem akarta, hanem ellene a fegyelmi eljárás megindítása végett a bűnrádi napló 05, 09, 70, 78, 81 és 82. szám alatt esaltott iratokkal a bács-bodroghmegeyi alispáni hivatalhoz áttételti rendelt. Ösmeretes továbbá, hogy Zavisits párhívei az 1887. évi követválasztások köztöben a főispánnál jártak, körvén Zavisits vissza-

helyezését és ennek fejében szerbek részéről szavazatukat ajánlták fel a főszolgabíró ipja Popovits Vazul részére.

Jellemző, hogy ilyen kérelemmel a főispánhoz mertek járulni, és a főispán ezeknek még csak az ajtót sem mutatta meg, de Zavisits ugyanakkor nem mozdított el, — hanem „esaladjára való tekintettel” 400 frt pénzbírsággal sújtattott. Vajjon ha Zavisits nem Popovits Vazul kiváló kortese lett volna: megörténik-e ez?

Az alábbiakban közlöm a bács-bodrogh vármegyei alispánnak újabb bejelentés folytán hozott 24509/891. sz. határozatát, melynek elolvasása után kérdem a szives olvasót, hogy — Gombos Béla ó-becsei főszolgabíró mitéle arczbórral nevezhette ki Zavisitsot a bács-tiszai armentestől tarsulat jegyzőjének és van-e, lehet-e ilyenek után képzelné morált a közigazgatásban?

Egy megye bizottsági tag.

Másolat.

24-509
Máj. 891.

Bács-Bodroghvármegye alispánjától. Ó-Becse község volt és jelenlegi előjáró ellen, a közíg bizottság 3260/890. sz. határozatával elrendelt fegyelmi vizsgálat eredményéhez képest Zavisits István községi jegyzőt Pertkovics György, Bereika Károly, Horváth Lukács, Karácsonyi János volt községi bírákat, Terék Károly jelenlegi bíró, továbbá Tóth János községi esküdtest és Rajkories György községi pénztárnokot hivatali kötelességeiknek súlyosabb megsértésében az első és két utolsó helyen nevezett ezenkívül állásiknak saját előnyökre történt felhasználásával elkövetett visszaélésekben vetkeseknek találtak, melyeknek fegyelmi büntetéséről nevezettek hivatali állásukból elmozdítani és ugyaníky a felmerült vizsgálati költségeknek 30 nap alatti megfizetésére kötelezve és ellenükbe az általuk okozott károk megtérítése iránti felelősséget ezenel megállapítani: míg Tatics Szévr és Szonómár volt községi bírák és Stratimirovics György volt pénztárnok ellen a megindított fegyelmi eljárást megszüntetem, mert Zavisits Istvánt illetőleg a vizsgálat eredménye megállapította, hogy az arvtar kezelevelével ellenőrzést és a felügyelet gyakorlását teljesíteni ellanyagolta, elmulasztotta, hogy az arvtar szabályellenes állapot, noha tudta, hogy abban a kötvények teljesen soha sem voltak feltalálhatók, és hogy ereken at az arvtar szabályszérőleg nem rovanosollatott, felsőbbsegeknek tudomására nem hozta, minek szomorú következménye az len, hogy az arvtarban Feszli közgyam elhalalozása alkalmával megtartott vizsgálat alkalmával ezekre meő hiány constataltatott; mert a vizsgálat megállapította nevezett jegyző ellenében, hogy ő noha a község jegyzői nyugdíjlap hozzájárulási összegeit a községi pénztárból szabályellenesen felvette, ezen több évi összegeket csak tetemes idő lefolyásával szolgáltatva be, rendeltetési helyükre; mert a vizsgálat során megállapítottott, hogy ugyanő az 1884. évben homokvásárlás czime alatt 400 frtot vett fel a községi pénztárból, mely összegből csak 343 frt 75 kr., lett még azonév folyamán elszámolva, 56 frt 25 kr. pedig csak 1890. évi október hó 4-én, tehát akkor, midőn ellenében újabb panaszok tetettek, lett általa a községi pénztárba visszafizetve; beigazoltott nevezett ellenében, hogy ő a catarst kiguzgatása czimen a község pénztárból kétezer forintot felli összeget felvett, a nélkül, hogy a megyei fenható-ság jóvahagyását bevárta volna, mely törvényellenes eljárást nem menti, csak enyhébb, beszámításúva teszi azon körülmény, hogy ezen összeget azután, a mikor már erre szorítva lett a községi pénztárnok visszatérítette, mert, bár a vizsgálat teljesen kiderítette, nem alaptalanok jelentései azon gyanu, hogy nevezett jegyző a Münster és társai követekezi vállalkozások üzleti összeköttetésben állt, a községet szemben, a mely községnek érdeket szolgálni és védeni neki hivatali állásából folyólag mindenekelőt kötelességében állott; megállapítottott, hogy ő az 1885. évben oly irnok fizetést vett fel a község pénztárból, a melyet azon czélra nem is fordítottott, mert azon általa hivatkozott irnok akkor, mint olyan már alkalmazásban nem állt, ezen összeget tehát nevezett jegyző saját czéljaira használta fel, és az által a községi pénztárt megkárosította, stb., stb.

A zombori közép kereskedelmi iskolának IV-ik évi értesítője az 1891—92 tanévről kiadottat, a melyből a következő adatokat merítjük: A 82 oldalra terjedő értesítővet bevezeti és annak első részét képezi: A bizonyomány ügyletek rendszeres könyvelésé czimú Pinterits Károly szaktanárnk ügyes tollából eredő nagyfontosságú, a gyakorlati életbe vagy közelmény. A második rész a középkereskedelmi iskola felügyelőbizottságának névsorától közli, melynek elnöke Barthal József, a zombori takarékpénztár igazgatója, jegyzője Pinterits Károly, kereskedelmi iskolai szaktanárnk, tagjai pedig ezen bizottság a következők urak voltak: Bikár Simon, a zombori ipar- és kereskedelmi bank igazgatója, Bittermann Nándor, könyv- és könyvmda-tulajdonos, Dömötör, Pál kir. járás-

— **Junius 30-án.** — A képviselőház a boszniai vasutakra vonatkozóan ma intézkedett; az államérsi jövedelekről szóló javaslatot pedig megvitette. A vasúti javaslat mellett beszélt Nemenyi Ámbros, ez ellen egyáltalán Lukács Gyula szól, ki arra figyelmeztette a kormányt, hogy ne tegye Törökországot ausztriai Magyarország ellenesévé, — melyre meg szüksege is lehet. Azonban a javaslatot a hazmagyar részre elfogadta. Az államérsi javaslatot Horváth Nándor bírálta alaposan. Vajdajtra Wekerle Sándor pénzügyminiszterhez vállalkozt, hogy az a szónok szavai nem valók Okolicsányi László is akart szólni, azonban felszólalása elhalasztott.

— **Julius 1.** — Az államérsi jövedéki törvényi javaslatot ma napirendre s e vitában öt ellenzéki szónok vett részt. Okolicsányi László, Horváth Viktor, visszatartották a javaslatot. Békintó Gául Jenő beszélt ellenzéki szellemben, beszédet az egész ház figyelemmel hallgatta. A vitát folytatták.

Felhívás

— Zombor sz. kir. város hazafias érzelű polgáraitól! — A Szt-Haromságtéren egy a zombori rómi. kath. Egyházvédelmség tulajdonát képező emlékoszlop áll, melynek csúcsán az osztrák császári címzett ábrázoló kettéjű sas hirdeti Zombor sz. kir. város polgárainak hieropolitását.

Az alkotmányos uralom 25 éves jubileuma után ez az emlékoszlop jó magyar ember személt méltán sérti, idegenek előtt pedig merőben érthetetlen. Mídon néháy év előtt neha Baross Gábor — a vasminiszter — Zombor városon keresztül utaztatban a vasúti osztálymérnök kíséretében ismertető beko-csikázta városunk fölött terít, az emlékoszlop is szemébe tűnt s kérdézősködött annak célja s eredete felől.

A kapott válaszok után fejleszövalta így felelt a hazafias érzelmi miniszter: »Ugyancsak oldott túrelme van a zomboriaknak, hogy azt az osztrák emlékoszlopot megtűrjék.«

Igazat kell azonban szolgatnunk a zombori hazafias polgárságnak, midőn konstátjuk, hogy azt a két fejű sark ne-hay-szor már leverte onnan, söt a rom. kath. Egyházvédelmség is több ízben kimondta a »ceterum censeo« fölötte. Ha mindazonáltal az a kettéjű sas ott díszleg a főtérnek egyikén bántatlanul, — annak egyedül oka az, hogy városunk főspán-ját s polgarmesterét legkevésbé se zseniorozza az s úgy látszik nem utózik bele az ő hazafias érzelükbe.

Mi — a város polgárságának közvéleménye másként vélekedik a kettéjű sasra nézve s kimondjuk, hogy az a mi hazafias érzelűnkkel homlokegyenest ellentétben áll s megtűrni ott tovább is hajlandók nem vagyunk.

Tudomásunkra jutott különben, hogy a rom. kath. Egyházvédelmség is kész azt a kettéjű sas onnan eltávolítani s helyébe egy Szt-István koronáját ábrázoló jelvényt helyezni föl, e szándékban csupan az akadályozza, hogy az efféle diszmu-velkre szükséges nevus rerum gerendámmal nem rendelkezik.

Zombor sz. kir. város hazafias érzelű polgáraitól fordulunk tehát gyűjtés céljából s fölívunk imemmel mindenkit, a ki a sokszor emleltetett kettéjű sas a Szt-Haromságtéről el-távolítani s helyébe Szt-István koronáját óhajtja helyettesíteni, hogy e cél elérése végett bármily esekély adományait is nyilvános gyűjtésünkhöz hozzájárulni sziveskedjék.

A gyűjtést magunk részről 5 fttal megkezdjük s a be-érkező adomány öszveket annak idején a rom. kath. Egyházvédelmségnek szolgatjuk be, addig is hirlapilag fogjuk nyug-tatni a következő állandó rovatunk alatt:

Nyilvános gyűjtés

a zombori Szt-Haromságtéren felállított emlékszóbron levő két fejű sas eltávolítása s helyébe Szt-István koronáját ábrázoló sýmbolum beszerzése.

A »Zombor és Vidéke«	5 ftt.
Összesen	5 ftt.

Megyei s helyi hírek.

* **Kinevezés.** Simonyi Sándor zombori kir. törvényszéki írnök a zombori kir. törvényszékhez segédtörvényszékvé lett kinevezve.

* **Kinevezés.** A szegedi kir. írtótlábla élnöke Hódy Imre végezt jóhálóját s érdemeit vasárhelyi lakosa a vezetése alatt álló kir. írtótlábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

* **Pályázatok** vannak hirdető a szabadkai kir. törvény-széknel bétöltendő aljegyzői, s a zombori törvényszéknel bétöl-tendő írnoki állásokra.

* **A zombori állami főgymnasium értesítője** eszmas kiáltásban — mely Bittermann nyomdáját diéséri — és gazdaság tartalmal jelent meg. Első helyen áll dr. Zlinsky Ala-dár értekezése: I. Lyrai szemelvények egy megjelenő antho-logiából. Ez anthologia a magyar nemzeti kultészt gyönyégt fogja tartalmán részletes tárgyi és nyelvi jegyzetekkel, itt 6 költemény van mutatványul közölve. Tanulmányos és élvezetes olvasmány tanu-lonak vagy feloltnok egyaránt. Általában díszesrel konstátjuk, hogy a zombori gymnasium értekezése az utóbbi években telje-sen olyanok, a melyeknek a leghegyesebben lenniök kell; nem tudományos értekezések, hanem az intézetben folyó tanítás szelle-mét föltüntetők. S e részben nines is oka a gymnasiumnak miert rejtöznie. Az intézet lefolyt évi történetét, mely az igazgatás és főigazgatásban beállt változást regisztrálja, követi a tárgyszorzat. Ezt is ajánjuk a szűlők figyelmébe, neesak a bizonyítványban ka-pott elégtelen érdekelje őket, hanem az a sok nemes és hasz-nos dolog, melyet a tanárok fáradsága gyermekek lelkebe olt. A rendes tanfolyákon kívül előadták: a szerb, a francia nyelv, a gyorsírás, a szabadkézi rajz és az ének. Azonkívül dr. Fleesch Adolf isolaorvosul alkalmaztatván, a VII. osztályban az egészségészen is elő-adta s így gymnasiumunk a rendkívüli tárgyak dolgában sem hagy fenn legesekélyebb kívánalmát. Az iskolaorvosi intézmény meg-honosodást gymnasiumunkban igen orvendetes jelenségnek tar-tjuk: az a szakavatott, részletes kimutatás, melyet dr. Fleesch közöl, kimutatva a tanulószög egészségét állapotát a lefolyt éven s feltarva a különben jól fölszerelt épület hiányait: valóban megnyugtató a felöl, hogy midőn gyermekeink szellemben gyarapodnak, testük is kellő gondozásnak tárgya. Fel van tüntetve még az önképzők, a da-legyelt működése, a könyvtárak gyarapodása, a juttalmak hovafor-dítása, s végül az érdemszorzat. Az intézet legjelesebb tanulói: I. A) Csányi István, Masztravics Brankó, I. B) Mirkovics Gergely, II. Branner Zsigmond, III. Tommavics Zoltán, IV. Gerevics Gergely, V. Inotay László, VI. Goldfalvi Mihály, VII. Kari Lajos, VIII. Gyiszlóvics Ves.elm. IX. Müller Alajos. A jövő tanévre való tud-nivalók zárják be a tartalmas füzetet. A beírás szept. 1 én lesz, a pótvizsgálatok aug. utolsó napjában. — Mindenképen ajánljuk ez értesítőt a zombori közönség figyelmébe. Olvassa el, lássa, mire tanítják gyermekeit, tanulja megbeszélni az iskola munkáit, személyes hisüglőt, tudatalan rosszakaratól ne hagyja magát félrevez-etteni s mindenkor tartsa szem előtt, hogy az iskola munkája csak ott lehet gyümölcsöző, a hol azt kellő hazafienség támogatja. És ezt a mi derek gymnasiumunk teljes mértékben meg is érdemli.

Szegénysorsú, jeles előmenetelt tett tanuló tandíjmentes-ségben részesülnek.

Minden egyelőre nézve az igazgatóság írásbeli, vagy szó-beli megkeresésre készséggel ad felvilágosítást, s szívesen ajánl veldi szülőknek tisztességes családokat, melyek tanulókat teljes ellátásra elfogadnak. A helyek megválogatásánál kiváló gondot fordít az igazgatóság arra is, hogy a fiúk a helyben divó magy-ar, német és szerb-dalmata nyelveket — otthoni társalgás útján is — könnyebben elsajátíthassák.

Leányaink kiképzése s nevelése.

(Vége.)

A terem főnyesen ki van világítva. — a meghívottak — teljes számban megjelentek, — feszült várakozással tekintenek a művelézet elé, hogy megállapíthassák, hogy a fellépő zongora-művésznő teljesítségét megközelít-e Liszt Ferenc teljességét? Végre megérkezik az ajtó s belep rapta az est hősnője. A jelenlévőket arisztokratás felajánlással üdvözl. (A ma ma búzken mosolyog s ün-kenetlenül szöjj: »mily előkelő mozdulat!«) s nyugodt léptekkel halad a zongora irányába. Azélen semmi igazgatóság, semmi fé-lelem, hiszen tudatában bír az előadandó darab gyakorolt s érze-sel való eljátszásának. Kezdődik az előadás. Az újjak végig futnak a büfényükön. — de mily családís! Valamely komplikáltabb darab helyett, — minden zenei beosztás nélkül — végig kalimpálja: »Szeregek szántani, a!« oly gyorsasággal, hogy ha a feledhetlen em-lekű Bróss el, úgy a munkaszünet mellett bizonyosan behozta a hangjelek közötti szünetet is.

Ez vannak a nyelvismerettel is. Ha egy néháy szót tudnak franczót, akkor már kérkednek, hogy mily folyékonyan bírják a nyelvet.

Ilyen elfoglalt gondolkodás s nevelés mellett leányaink leg-kevésbé sem bírnak foglalommal a háziasságról, — legkevésbé rendel-keznek azon eszközökkel, melyek a családi élet iránt vonzót gyarapodnak.

Többek véleménye, hogy a zene s nyelvismeret elkerülhetlen, ha művelődés akarunk elsajátítani. Ezt határozottan visszatartom, mert ezvan a zene gyöngédelmé teszi a kedélyt, de hogy ezeknek hiányval művelésüknél eszökenne: esakis magyas s képződés, és nem a tapasztalat állíthatja s a nyelvismeret pedig megköny-nyíti az emberkeléti érintkezést.

Másik része ismét előtér nézeteket vall, t. i. hogy ezt a társadalmi öszveketes is megkívánja. Kérdem: melyik kötelese-gék teljesülnök előbb? a társadalmi vagy a női rendeltetésből kifolyók? — kie vagyunk előbb a családi vagy a társadalmi?

Nem mondom hogy a tudományt, zenét s mindazon esz-közöket elhanyagoljuk, melyek a szellemi föltészt előmozdítói; — mert ezélen csak a cultura iránti elszerevenem nyilvánítom, — de a hivatást és az eredeti munkakört soha nem szabad elnyomni más tovarára.

Nem lehet eléggé elfélni az anyákat azért is, hogy leányaik nevelésében a társadalmi állásuk — s rangjukat tekintik, ha-nem a nagyratörés maníjától izek sportszerűleg. A mily neveléses, ha egy szuster vagy egy falusi gazda vezetett el leányait a felsőbb leányiskolák: ép oly kárhözatos az intelligens élelem is azon tette, hogy leányait a szellemi terem migyas helyekkel pörbuzomban nevelik, — nem gondolva meg, hogy az egész pályafutásukra szomoru kihátástal van; mert az ilyen művelésis elő-redelettségét s a helyzetét való meghisszonlat idöz elő, mert, míg szellemi képessége magasabb igényeket támaszt az illetőben a társadalmi szerepelt illetőleg, addig rangja s származása nem jo-gosítja fel az ilyen kiváltságok elnyerésére, és ha megis megkiserli vagyat felelgetni: mint tolokodót s a társadalmi álláshoz szükséges kellékek nélkülözöjét egyszerűen kizárják az őt meg nem ille-tő körököl.

Hova vezet az ilyen könnyelmű versengés? gyülethez s er-kölesi bukáshoz.

Vagy az ilyen hiu erőlködésrel a társadalmi valaszalakat vé-lk öszvedonteni, egyenlő jogokat oszta az emberiségnek? Soha meg nem oldható feladat, mert az emberiség a világ kezdetétől fogva osztályokra volt felosztva; annál inkább a jelen században kibéltetlen, — midőn mindenki minél több előnyt igényeznek sze-repnél rang s származás tekintetében, hogy jobban kiváljon ember-társai közül.

Az anyáknak kötelességük leányaik a háztartás vezetésében gyakorolni, — megismertetni velök a süttés-főzést, kézimunkát s mindazt a mit egy háztartásban nem nélkülözhetünk.

Szoktassák őket a tevékenységre még gyermekkorukban, mert azon hajlamok fejlődnek bennök, a melyeket taplaknak s így sok anyának ama nézete, hogy a gyermekekét kis korukban foglalkoz-tatni, gyöngédelmség, tapasztalhatvány, mert esakis a gyermekek alkalmas hajtására. Ritka eset, hogy a természet, — a gyakorolt szokásoktól élérne, — árnyalt változasson.

Neveléük öket háziasan s bővítők ki — az intézetekben azon elhanyagolt ismereteket, melyek a szellemi művelés alapját képez-ik: ha majd összehasonlítjuk az eddigi nevelési rendszerrel, meg-hökkenek a nagy különbségtől.

Tanítassák őket, — a kiknek hajlamuk s zenei érzékük van, — zongorázni s franczúli is: de előbb fejezzék be a háztartás alba igényelt tudnivalókat s csak ezután kezdenék — az inkább szórakoztató zongora oktatáshoz.

Bereghy Helén.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

**„ZOMBOR és VIDÉKE“
XI. évfolyamának 3-ik évfolyagára.**

A »Zombor és Vidéke« f. évi július 1-ével XI. évfolyamának 3-ik évfolyagára lépett, — s fölkéri szíves olvasást, hogy lejárt előfizetéseit megújítani kegyes-kedjenek.

A „ZOMBOR és VIDÉKE“ előfizetési föltételei:

Egész évre	8 ftt.
Félévre	4 ftt.
Negyedévre	2 ftt.

Néptanulóknak:

Egész évre	6 ftt.
Félévre	3 ftt.
Negyedévre	1 ftt. 50 kr.

Tisztelettel

a »Zombor és Vidéke«

kiadóhivatala.

bíró, Fehér Gyula, apát-plébános, Heindlhofer Róbert, a zom-bori takarékpénztár aligazgatója, Csozok Zsigmond, kir. köz-jegyző, Kozma László, ügyvéd, Schäfner József magánzó, Dr. Spitzer Mór, tiszb. varmegyei főorvos, Thurszky Jenő, városi tanácsnok, Vuikicsévits Gy. Miklós a g. kel. iskolák tanfelügye-lője, tanítóképzője igazgató, Zsulyevits Ernő közép-keres. is-kolai igazgató. A harmadik rész a tanári tantestület tagjait ism-erteti, mely a következő tagokból áll: Igazgató: Zsulyevits Ernő, középtanodákra képesített tanár, Balogh Péter főgymnasiumi ta-nár, dr. Balogh Ernő, jogtudor, ügyvéd, a »Bicska« szerkesz-tője; dr. Gertinger Pál jogtudor, Zombor sz. kir. város tanács-noka; Pinterits Károly, keresk. iskolákra képesített szaktanár; Rácz Soma főgymnasiumi rendes tanár; Roediger Lajos főgym-nasiumi rendes tanár; Kuprecz Alajos főgymnasiumi tanár; Dr. Vas Antal, főgymnasiumi rendes tanár; Dr. Zlinsky Aladár főgymnasiumi rendes tanár. Hitoktatók: Buday Gergely főgym-nasiumi hittanár, a rom. kath. vallású tanulókat hitoktatója; Dr. Fischer Mihály, kerületi főbíró, az izraelita vallású tanulókat hit-oktatója; Kupuzarevics Lyubomir gör. kel. esperes plébános, a gör. kel. vallású tanulókat hitoktatója; Roediger Lajos, az év. rel. vallásnak hitoktatója. A rendkívüli tantárgyak előadói: Ku-puzarevics Lyubomir, előadta heti 6 órában a szerb nyelvet. A negyedik rész megismertet a tantörvel, a bevégzett tan-yannyal, illetve a kötelezett tantárgyakkal. A tananyag ugyan sok és változatos, de valamennyi a gyakorlati életbe vágo is-mereteket nyújt. Az egyes osztályban az egyes vallások előrt tankönyvein kívül vannak a magyar nyelv és írodalom és a német és francia nyelv tankönyvei; tanítottak ezenkívül még: földrajz, történelem, mennyiségtan, vezgytan és vegyiparmitán, természettan, kereskedelmiismer, levelezés és írodai munkalátok, szépirás. A második osztályban tanítatták, az egyes vallástano-kon kívül még a magyar, német és francia nyelv, továbbá: történelem, kereskedelmi földrajz, politikai szamtan, kereskedel-mi szamtan, könyvtvitel, kereskedelmiismer és levelezés, árui-sme és iparmitán, változój, ipartörvény és nemzetgazdaságtan. A harmadik osztály tantárgyai az egyes vallások előrt tan-könyvein kívül: a magyar, német és francia nyelv, történelem, kereskedelmi és politikai szamtan, könyvtvitel, kereskedelmi-isme és levelezés, árui-sme és iparmitán, nemzetgazdaságtan, pénzügyi jog és kereskedelmi jog. Nem kötelezett tantárgy: Szerb nyelv, melyet Kupuzarevics Lyubomir esperes-plébános adott elő. Tanuljuk meg az értesítésben az írásbeli érettségi fel-adatok ismertetését, (V. rész.) az iskola történetét az 1891—92. tanévben, (VI. rész.), a melyből következő fontos adatokat me-ritjük: Az intézet immar fennállásának negyedik évét élte át; a lefolyt tanévben beiratkozott összesen 68 tanuló és pedig 35 helybeli és 33 vidéki illetőségű. Az első osztályba beiratkozot-tak száma összehasonlítva a mult évi létszámmal 58% nyi nö-vekedést mutat, a mi az intézet jogosságát fényes módon dokumentálja. Az előadások mult év szeptember 5-től f. év jú-nius 10-ig tartottak. A tanári testület 14 úlést tartott, a ki, tanfelügyelő két ízben látogatta meg az intézetet, a felügyelő bizottság tagjai szintén több ízben tettek látogatást. Az egész-ségügyi viszonyok kedvezők voltak.

Az intézet ifjúsága három ünnepejt rendezett és pedig: szept. 21-én Széchényi István gróf születése 100 évfordulója alkal-mával decz. 1 én Vorösmarty Mihály születése évfordulóján és március 15-én.

Részt vett ezenkívül az ifjúság Öfelségeik névünnepeén és koronázasi 25-ik évfordulója megünneplésekor tartott istentiszte-leten; végül május 14-én Baross Gábor kereskedelmi miniszter lelküdvérett rendezett gyászistentiszteleten. Az ifjúsági önképzőkori dalarda és zenekar a lefolyt tanévben is elismerésre méltó mű-ködést fejtett ki. A tanuló ifjúság szaktanarai vezetése mellett megtekintette és tanulmányozta a helyben és környéken levő nagyobb ipartelegeket és gyararak, s mindenütt legszivesebb fogadtatásban részesült. Az intézet jötevői sem feledekeztek meg az intézetről, a mennyiben nemeslelkű adományaikkal gyarapí-tották az intézet vagyoni viszonyát. A jövő tanévet már az új épületben nyitja meg. (VII. rész.) A tanítás segédeszközeit a tanári és ifjúsági könyvtár, az árui-sme szertár, a természettani és vegyrtani szertár nyújtja. (VIII.) Az ifjúsági önképzők, mely-nek vezetője Pinterits Károly, a táncv folyamán összesen három dísz-, 17 rendez, egy rendkívüli és egy zárgalélt tartott. (IX.) Az ifjúsági dalarda és zenekar vezetője Kiss Pál alatt 26 tanuló nyert énekből oktatást; az önképzők ez éven szerzett be nagybö-göt; az ének-zenekar működésének eredménye aranylag kilég-dő. (X. rész.) A tanulóik névsóra és osztályzata. Az I. osztályba (főnöke Pinterits Károly), beiratkozott 27; kima-radt 3, vizsgálatlan maradt (betegség miatt) 1. — A II. osztály-ba (főnöke dr. Balogh Eino), beiratkozott 17; kimaradt 1. — A III. osztályba (főnöke Dr. Gertinger Pál) beiratkozott 24; kimaradt 2. (XI. rész.) A tanulóik általamos áttekintése. Vidéki tanuló volt 27, helybeli 41. Az osztályt ismerelm tartozik 4 (a II-ik osztályból) javítóvizsgálatra bücsöshatár 1; felsőbb o.z-tályba lépést 5. (XII. rész.) Az érettségi vizsgálat eredménye. Vizsgálatra jelentkezett 21; a gyakorlati életre éretnek nyilva-nítottatott 17 és pedig jeles eredménnyel 1, jó eredménnyel 8, egyszerű képesítéssel 8, nem felelek meg 4-en, a kik közül kettő szeptemberben tehet pótvizsgálatot. (XIII.) Juttalmavások: 10 frankos aranyat nyert az I. osztályban Erechich Dező, a II-ik osztályban Raichl Kalman, a III-ik osztályban Trischler Gyula. Szintén 10 frankos aranyat kapott Ernst Fülöp II. oszt. tanuló. 1—1 drb. cs. kir. aranyt kapott: Knézy Janos III-ik oszt. ta-nuló; Brandecker Ferencz II. oszt. tanuló, Raichl Kalman II. oszt. tanuló. A IV. rész. értesítést ad a jövő tanévre. A jövő tanévben a beírások szeptember hó 1., 2. és 3-án eszközöltet-nek, ugyanekkor fognak a felvételi és javító vizsgálatok is meg-tartatni. Ezen intézet egyenrangú a középiskolákkal és az egy-évi önkéntességi kedvezmény tekintetében a főgymnasiumok és főreáliskolákkal egyenjogu.

A helybeli tandíj egy évre 12 ftt.; vidékiekét 20 ftt.; ezen-kívül fizetendő: felvételi díj fejében 2 ftt., ifjúsági könyvtárra 1 ftt. és értesítőre 50 kr.

A „Bácska” című lap mult száma azt a hírt közölte, hogy Lobkovitz herceg hadtestparancsnok városunkba érkezett. — Műtanu pedig föl nem lételez senki a főispánhoz oly közelohly hivatalos lapról, hogy híreit holmi meendő-mendől mérti, de még sommi különös avagy hihetetlen a fenti hírből nem foglaltatik, ennél fogva lapunk is átvette azt. — A hír azonban légből kapotnak bizonyult s most annak odumutát a mi nyakunkba szeretné varni a tisztelt kollega, szemünkre hányva szelődésün megírt satyrában, hogy mi az ő híreit rendszerint „ápuitermeskedjék.” (Hát nem szellemes kitétel ez?) E nívó fölterjedése nem valószínű, ha nem tartoznánk elégtelletté láptársunknak szenvedett sérelmeiről. Igaz, átvettük eddig gyakran híreit (a mint hogy a „Bácska” nak is jól esik lapunkon azt az ismeretes víviseitől véghz vinni, mely az egész világon hathatós lapszerkesztési módján van elismerve, — (melynek okáért a fővárosi újságok hírei úgyszólván szóról-szóra megegyeznek egymással.) azonban mi az „olozás”-t mindaddig ama szent lúthen s meggyőződesben eselekedtük meg, hogy s t. láptárs mint a fele befentes, subventionált manelkül, egy ártatlan híreskőre nézve csak jól v a n értesítőlv, mi ellenben ellenéki lap létükre azokhoz a befentes hírekhez hozza nem fértéket; másrészt az a hír, mely egyezt napvilágot lát valamely lap hasábján, nem is titok s nem is privilegizált tulajdon, melyhoz hozzányúlhat csak Páter Imrécnek szabad. Szóval mi ez ideg megbeszélés azzal t. láptársunk, hogy néme híreit átvettük, a melyekben rejlik, költői inveniált magass szellemi szárnyalást s genialis alkotást elpáter-imrécnekdi semmi szándékunk nem lehetett (ezt bizonyára a „Bácska” is beismeri) (főlkán.) De mivel hogy a Lobkovitz herceg írt-létéről szóló keesával áposan fölülte „szives és nyíjas” olvasóit, és minket is; ezennel ünnepelesen kijelenték, hogy többé meg nem bíznák „jól értesítőlvben.” Legyen tehát nyugodt a t. láptárs! Nem igazsáki ki többi olvasókatunk annak a föltételeknek, hogy töl „átvett” híreket reprodukáljunk. Ez azonban nem jelenti azt, hogy t. láptársunk a jövőben ne használja az előlaj lapunkkal szemben. Szívesen megegyedjék ezt neki azon biztosítás mellett, hogy a mi többik átvettendű hírekről a felelősséget készségesen fogjuk mi viselni s nem kell attal tartanuk, hogy fölülte velük a közönséget. Prosit!

*** Nagygyűlés.** A magyar ír. országos tanítóegyesület folyó hó 5. és 6. hazuk fő- és székvárosában tartja közgyűléseit; ezzel kapcsolatban ánnepi az egyesület fönnállásának huszonöt évi jubileumát. Ha megmondjuk mennyi változás ment át a zsidó tanító és lefolyt idő alatt, úgy csakis érdemre tekintőnkth visszra, és ez mind csak amaz egyesület érdéke, az ország ír. tanítóegyesületének köszönhető; amiért is ezen egyesület jogral készenlhet e napot jelentőséghez mérten megünn. A vidéki iskolásoké, és hitközsége is járulnak hozzá, amennyiben képviselőket felküldenek, így megegyekből is, halommal szemben: Apátin, Kula, Verhasz, Újvidék, Szabadka, Topolya, Baja stb. Utóbbi hitközség 5-6 képviselőt küldt fel, mely eödra mindgyék tagnak 40 frót szávozt meg. Ezen utánastra melió tett maga magát desírni. — Reméljük, hogy a zombori ír. iskolások, melyek elö egy buzgó és lelkes tanügybarát áll, szintén küldt fel képviselőt. A többife fontos tárgyalások naprend közöl kiemelendő az ír. arhávíz, melynek alapja rövid idő alatt 10 000 frtra szaporodott. Az ánnepiét megelőző a dohany utcaí zsmagóvában tartando istentisztelet, melynek szónoka az egyesület tisztelőtelé elnöke, Kohu S. dr. rabbi lesz. A közgyűlésen alkalmi szónoklatot Banóczy József dr. szemianiumi tanár tart, Palagyi Lajos pedig ánnepi odaját fogja el szaválni.

*** Mechanikai színház** jött tegnap Zomborba Kiss Adolf igazgatsala alatt, s első előadását I. hó 2-án tartotta meg. Adjánk a n. e. közönség figyelmébe. Előadás mind-nem tartatik.

*** Őszi gyakorlataink.** A Pécsért tartandó gyakorlatokon, melyre Ő félése is lerandul, honvédezdünk is részt vesz. A szegedi 6-ik ezred a szabadkai és újvidéki Zomborban lesznek oszpartositva, s itt folyának le a gyakorlatok is.

*** Csantavér község** e héten tartotta meg közgyűléseit, melyen elhatározta a lovasrendörök megszüntetését és megszavazta egy új iskola föllállítását. Most meg az ovoid kérdésről kell megpendíteni, hisz Csantavér, hol a Iskók száma 6000, meg nekülözi az ovoid, és így nem esoda, hogy a kis gyermekek között a kisebb-nagyobb balesetek majdnem napirenden vannak.

*** Épitkezések.** A zombori római kath. templom tornyának helyreállítás, a templom és zárda közötti fal felépítése a Szt. János kórháza tetejének badoggal való befedésére pályázat van kiírva I. é. július hó 15-ig. — Melyük községben iskolai tanyterem felépítésre 1637 frt 82 kra pályázat van hirdetve. A pályázatok az ottani jegyzőséghez nyújthatók meg. — Az adai gör. kath. szerb. hitközség az ottani gör. kath. templom helyeinek kijavítására pályázatot hirdet. A folyamodványok az ottani hitközséghez nyújthatók meg. — A Bacs-Bodroglyi varmegye alispánjánk rendtele alapján a Német- és O-Palanka közti országút helyreállítására 1390 frt lett aláíranyozva. A pályázatok f. é. július hó 3-ig nyújthatók meg Csupor Gyula főszolgabíróhoz Palankára.

*** Új ügyvéd.** Dr. Longauer Ferenc városunk szőlőltje, Szah Ferenc terenzesatornai útkar újonkja az ügyvédi vizsgát Budapesten f. hó 27-én kitüntetéssel tette, s egyelőre Budapesten fog letelendő.

*** A zombori iparos dalárda** folyó évi július 10-én mákedvöli szimulandót rendez. Színe keröl Úszai Gyöny 3 felvonás népszimul Gerő Királytól. Jegyek kaphatók Kollar József könyv- és papírkereskedésben.

*** Az újverbászi algymnasium.** Az újverbászi algymnasiumot fentartó parfogos bizottsága a napokban érkeztellett tartott, s melyen a fölött tanácskozta, hogy mily módokat mellett lehetne a kormány által az intézet fönnállításának biztosítására káltsátsba helyezett állandó évi segélyt kinyerül. Ugyanezen alkalommal elhatározatot tett az is, hogy Fischer Sándornak a két év előtt a szokásos három évi tartama megvalósított igazgatónak, a miniszterium részéről leendő elismerését s illetve megörösítését, mely eddig a feltérjesztésnél előfordult formáhibák miatt maradt el — szorgalmazni fogják.

*** Ártsói kutak Ó-Kanisán.** Az ó-kanisai előjáróság, lakósnak vizhányáról és egészségi mizeriáról, kellőképpen gondoskodott. Mint ugyanis levelezőnk írja: a mult hét folyamán Csuka Ferenc mérnök a harmadik ártsói kut fúrását fejezte be. Az első kutat a népkertben esztálta, százegevenhárom méter mély. A második a vasuti állomáson van, százhuszonegy méter mély. A harmadik ártsói kut a város közepén van, száznyolcvan méter mély. Mária kutnak neveztek el. Négy vízvezető esőve van, s ha három esővöt ölekreztik, a negyedik esővő át az összes vízmenyiséget. A esővök nyolce centiméternyi átmérőretek. A kutak másodpercenként készíttrennek liter vizet adnak. Csuka Ferenc mérnök jutányos arán készíttelte a kutakat. A városnak három-ezer forintba került mind a három.

*** Választók névjegyzéke.** Az 1875. XVIII. törvény-cikk 2. §-a alapján Zombor szab. kir. város központi választásma részéről közhírre vételik, miszerint Zombor szab. kir. város országgyűlési képviselőválasztónak az 1893. évre érvényvel bírandó ideiglenes névjegyzéke a városháza nagytermében f. évi július hó 5-től július hó 25-éig közszemlére ki fog tetetni, és ellene az 1874. évi XXXIII. t. c. 44. §-a értelmében azon netán beérkező

felszólalások ugyanott f. évi július hó 16-tól 25-éig szintén közszemlére kitévelten, rajuk vonatkozó észrevételek ugyanezen idő alatt szintén a központi választóhínyhoz emezve benyújthatók.

*** A szegedi kereskedelmi és aparkamara** közös bizottsága ma d. e. 11 órákor ülést tart, amelyn a következő ügyeket tárgyalják: Zombor város közevetim díszszabályzat, a hodszághi ipartestületi betegsegélyző-pénztár, a bacs-bodroglyimegyei pénzér-egylet, a szegedi kerületi betegsegélyző-pénztár a zombori első betegsegélyző és temetkezési egylet, a szabadkai kereskedő-ifjúk betegsegélyző-pénztár alapszabályait, végül az üzleti könyvek módosításának kérdését és a szegedi butor-raktárszövetkezet kérelését.

*** A zentai és ó-becsei főszolgabírák basakodásaihoz.** A „Zombor és Vidék” 41. számában közölletett azon panasz, mely nevezett főszolgabírák ellen Ekkert Gyula petrovosszeli ltkos és törvényhatósági tag által a belügyminiszteriumhoz terjesztett. A panasz-feljelentés a közigazgatási bizottságtól nevezettekhez valasz végett megküldetvén, az ó-becsei főszolgabíró Ekkertt vasárnapra bizétté, és minden telekoria nélkül 50 forint marasztalta el, mely végzés ellenében Ekkert a következő felebezzéssel élt: Nagyságos alispán úr! Nem az első eset, hogy Gombos Béla főszolgabíró ur kedvtelőséggel alkalmazza rám az 1879. évi LX. törvény cikk 46. §-át, hogy ezért nem ért eddig, ez nem rajta mult, nem az ő „jó” akaratán, mert a főszolgabíró urnak szüksége volna tisztességes és becsületos embernekre feleletre mazolására, hogy ez által az ő szereszen volna látszások feleletre. Az igazság erejében rejlett, hogy a főszolgabíró ur a rachionálvól éelt nem ért és erősen hiszem, hogy az 1879. XL. t. c. 46. §-ának alkalmazásával éelt nem ér soha. — Nem éppen oly oktalán é, mint a minőnek látszik, mintha nem ómerne azt a törvénykönyvet és ehől a törvényt, melyet mindennap forgat. A főszolgabíró urnak fajt a magyar miniszteriumhoz intézett panasz-feljelentésem — és vajjon azoknak közük nekem is nem fájdalom a s zomorú tapasztalat midőn hatóságunknál az igazságot hasztalan keresők. Ha nem is lehetünk egyenlő hatalmakos, szabad legyen nekünk is épp oly fogókönyvünk lenni az iránt; mi meltan okozta a fájdalmat, és keresnünk orvoslást ott, hol az orvos-lashoz meg reményeket fűzhetünk. A főszolgabíró ur június hó 25-én délután kezessített vérvény mellett berondít 26 ikára, perste az úgy szögösséggel fogva vasárnapon! Megzelelvén, a zentai és ó-becsei főszolgabírák ellen a magas miniszteriumhoz intézett, tehát ellene is emelt panaszomból kiemelvén a következő pasznt jegyzőkönyvbe vételt: „Ha ezen, mint az alábbi vizsáleteköl Nagyméltóságod magas színe elő n m viszem, úgy a főszolgabíró sohasem vonaték kérdőre kvalifikálhatlan eljárásúrt és a méltó maradás és szemérmelen bátorsággal terjeszteték tovább.” Ezt velem ábratvón nyomban kihirdeték, és az 1846. évi XL. t. c. 46. §-ra való hivatkozással 50 frt penzbírsággal marasztalt el, a mely határozat ellen ezennel nagyságodhoz nyujtom be felebezzésemet. A kérdés elbírálásához elkerülhetetlenül szükséges tudni, hogy az általam használt kitétel mire vonatkozott? Vonatkozott pedig az nem másra mint hogy a zentai és ó-becsei főszolgabírák a ream ruházott községet képviselőt felokrol ántudatos törvénybírással elátték. Hogy ha ezen eljárás kvalifikálható és nem volna kvalifikálhatlan annak megállapítására nagyságodtól kérem fel. De az bizonyos, hogy e fele törvénybírásek ellen panasz nem emelhetők, a méltó marad és szemérmelen bátorsággal terjesztetik tovább. Azt hiszem hogy ez — természetes igaz szó, melyben olyan hatóság személy különösen ki a törvénybírást ekövette magára nézve semmi sértőt nem talált. Vagy ha mégis oly tul erőkeny — de a törvénybírást ántudok alkövetésére is elég merész és esztelen — úgy rá olvasom a főszolgabíró újabb merényletére a magas belügyminiszter ur 1448/82 és 1849/3282 számú határozatát melynek alapján a főszolgabíró marasztalt végzésnek feltevétele mellett annak feloldásáért eszedtem.

*** Pályázatok megyénkben.** Vaskut községben megdresedett két tanító állásra július hó 18-ig pályázat van hirdetvő 400 frt fizetéssel. A folyamodványok az ottani iskolázékre ezimezendők. — K e r n y a j a községben egy 300 frt fizetéssel járó községi írónki állásra hirdett pályázatot a zombori főszolgabíró. — P l a v n a községben áresdedésbe jött 220 frt évi fizetéssel járó rendőr írvetelő állásra van pályázat hirdetve. A folyamodványok július hó 18-ig nyújthatók be a pályázi előjárósághoz.

*** A szerbek gyásznapja.** Újvidéki levelezők jelentése szerint a rigomezeli esata 503-ik évfordulóját kedden a szokásos ánnepséggel megölték Rvanizéban. A kétséges időjárás miatt nem sok idegen jelent meg. Legtöbb látogató érkezett a Szerémségből, Újvidékről, Szerbiából és Boszniából. Az ánnep rendben folyt le. Jelentekenyebb dolog nem történt. Jellemző, hogy az ánnepen tisztán a radikális part volt képviselve, mely évről-évre gyarapszik. Lázár ear sírját késő estig látogatták.

*** A proviró.** Mult év szeptember hónapban Ó-Becsen ágostai hitvallású evangélikus gyülekezet alakult, mely immaron 200 lelket számlal, de sem temploma, sem iskolája nincsen. Hogy ezeket felépíthessék, az Ó-Becsen 1892 februar 14-én tartott egyházi gyűlés megbízásából Roth Béla evang. lelkész, Szegő Fülöp egyh. felügyelő és Zentay Gyula egyh. jegyző „Kérő szözet” felírású gyűjtőlevelet bocsátották ki melyekben könyörödmányokat kérnek az építendő templom czéljaira. Eddig egészen érthető a dolog. A gyűjtőív mellé azonban nyomtatott levelet is mellékelnek a gyűjtőív kibocsátói, mely level a következő lényes ígéretekkel teszi a gyűjtőknek: „Szives fíradózasának némi elismerésül 40 százalék jutalmódjában részvel a gyűjtőt pénzekből, — tehát minden gyűjtőt tiz forint után egy forint a nevezessüv gyűjtőt illeti — mely tiszteletdíj a beküldendő pénzekből levonasba hozható. Meg vagyunk gőzödvé, hogy némi utánjárassal a legkisebb falvakban is nagyobb összeg gyűjtődik össze és így Uraságodnak, illetve annak, ki a gyűjtésel foglalkozik, tisztességes, meg nem vetendő mellékjévedelme leend.” A „Kérő szözet” terjesztői tehát nem buzgolkodnak „nyígyért.”

*** Agyonütötte feleségét.** Niederholzer Antal bajmoki földműlvő, mi 30-án éjfel után a koresmából haza vétődött, s föl sarkával addig verte feleségét, míg meghalt. S ezzel a esendőségre ment, s ott magát feljelentette. A község értesítette a szabadkai ügyészséget, de mai napig se fölt bíró s orvos, és így a holttest eltemetetlenül hever ártat alatt. Csodáljuk, hogy a szabadkai járásbírók erre vonatkozólag még nem tett intézkedést.

Selyem hamisítvány. Egészsen el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás hamar kiderül; mert míg a valódi s a föl festett selyem az életelésnél nyomban összepödördök és csakhamar kiálszik, maga után esekély villágozásbarna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsisors színű — szalonas — lesz és — könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszállal a festőanyagtól telítetlen tovább izannk) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára sötét öszre nem pödördök, csak megörböl. **Hennsberg G.** (es. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zúrichben,** hához szállítva, póstábr- és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönyökre való, akár egész végeken lévő valódi selyem szövetelő. (4)

Idегenek névsora a „Vadászkürt”-szállodában.

Június 23-tól július 2-ig.
Harsányi János Tanár, Zenta. — Szalai Sándor kereskedő, Bécs. — Herlich Vilmos utazó, Bécs. — Lebak Ferencz tanító, Zenta. — Wojtek Lajos hivatalnok, Eszék. — Bechner György hadnagy, Ppest. — Kónics Ferencz hivatalnok, Debreczen. — Gyurgyovits Milan tanító, Csanog. — Balog Géza hivatalnok, Szeged. — Szekfu György főjegyző, Zenta. — Lalel Karoly utazó, Ppest. — Mihályi Sándor jegyző, Ó-Kanisza. — Dr. Wagner Karoly ügyvéd, Szeged. — Steiner Jenő utazó, Ppest. — Szivák Imre ügyvéd, Ppest. — Klein Péter kereskedő, Ppest. — Kormóczy László pénztárnok, Ó-Kanisza. — Roth Samu utazó, Bécs. — Steiningger Sándor kereskedő, Ppest. — Schuller N. földbírtokos Szilvaz.

NYILTÉR.

A legjobb és legérszesebb
ÜDÍTŐTÁJ.
mely mint szállati különösen kedvelt és baráti, ország-
sál vagy növényi szörköpöl vegyítve kitűnő ízű v gyűjtő-
kötet 24

MATTON-FELE
GIESSHUBLER
ingylenül egy nyosz
SAVANYÚ-KÁVÉ
oltja a szomjat, hűsít és felrészit egyaránt. A legjobb szer a
nyári hőszé tikázó társasá ellen.

* E rovat alatt közöltétek nem táll felelősséget a szerk.

Hirdetések.

Az országban az egyedüli világ-színház.

Természettani, mechanikai műszínház
Kiss Adolf igazgatásán alatt.

A megyeház mögötti téren
nagy előadás tartatik.

- Műsor:**
1. Nagy regényes körutazás a föld körül 12 képből, és pedig: a hamburgi kikötő, hajóterem Hamburg és New-York között, ártészélyes vadászat megismerkedés az eszaki sarkteregen, a keleti föld, Japan, Melbourne, Brazília őserdeje, Betlehem, a piramisok és sphinxokosok, homokföregteteg a Saharán, Róma, Nápoly.
 2. Az indiai költőházas mutatóványai és szolgálja.
 3. Egyiptomi Alexandria bombázata az angolok által tengeren és szárazon.
 4. Tizenöt peres falu. S. éországi események.
 5. Mitológiai ünnepjelent. A tavasz óbrédése Flora kertjében.
 6. A közönségtől Dioptra (koskópek) Világ- és természeti tükör, karrikatúrák, szín- és vonalrajzok.

A szünet alatt saját zenekaron játszik.
Helyárak: Zártsók 50 kr., I. hely 40 kr., II. hely 30. kr., Karzat 20 kr. Gyermekeknek 10 éven aluli szülők kíséretében föl ár.
Kezdeté 8 1/2 órákor.
Előadás mindennap. — A színház vízhatlan ponyvával van fűdve.

Az emaille-
festészet
bronze-festészet
és
papír
művirágok
készítéséhez
szükséges anyag és
hozzávaló dus vá-
lasztékban kapható

SCHÖN ADOLF
könyv-, papír- és zeneműkereskedésében
ZOMBORBAN.
Ugyanott valamennyihez részletes utasítás, esetleg tanít-
tásra szert lehet tenni.

Szállodabérlo.
Budapesten a magy. kir. Operaház közelében egy 3 eme-
letes sarokház szállodává alakították, melyhez egy bérlo kerestek.
Bővebbet **Wozelka Antal** építész úrnál Budapesten
VI. Vörösmarthy-utca 25/a I. emelet. 1-2

Kereskedelmi tanintézet
Nagyváradon.

A budapesti kereskedelmi akadémiával azonos berendezési,
egyenrangú és jogu kereskedelmi szakiskola. All 3 évfolyamból.
Végzett tanulók a tanintézet igazgatóságára által elsőrangú
áruüzletekben, pénz, biztosítási, forgalmi, iparvallalatoknál zonal-
elhelyezést nyernek s mint könyvelők, levelezők stb. al-
kalmazást nyernek.
Az 1889. évi védtörvény alapján **egy éves önkéntes-
ségi jogosultságú** bírnak.
Kiváló tanerők, kitűnő berendezés, állami felügyelet bizto-
sítékai a tanintézet sikeres működésének.
Évi értesítivel, prospektsekkel kívánatra készséggel szolgál
s megkeresésekre szívesen válaszol.
Nagyvárad, 1892. július hóban.
Propper N. János
igazgató.

A MAGYAR HIRLAP

POLITIKAI NAPILAPNAK

áratlan gyorsasággal sikerült a közönség bizalmát, szeretetét megnyerni.

E fényes siker biztosíték arra nézve, hogy

a MAGYAR HIRLAP

helyes uton járt, melyen hogy tovább haladhasson könnyűvé vált az olvasó közönség egyre növekvő ragaszkodása és felkarolása következtében.

a MAGYAR HIRLAP

főszerkesztője:

Horváth Gyula.

felelős szerkesztője:

Fenyő Sándor.

A „Magyar Hirlap“ belső dolgozótársai: Abonyi Arpád, Ambrus Zoltán, Benedek Elek, Bródy Sándor, Fenyő Ernő, Füredi Mór dr., Gárdonyi Géza, Heltai Jenő, Hoek János, Kálnoki Izor, Kürthy Emil, Kondor Alfréd, Kohn Dávid, Kovács Lőrincz, Márkus Miksa, Sajó Aladár, Szabó Endre, Szalay Mihály, Szemere Attila, Szeredai Leo, Szerdahelyi Sándor, J. Virág Béla.

A „MAGYAR HIRLAP“ most kezdte meg k ö n y v a l a k b a n

ZOLA legújabb regényének

A HÁBORÚ

közlését, melynek eddig megjelent folytatását az újonnan belépő negyedéves előfizetők ingyen kapják meg.

Azonkívül a „MAGYAR HIRLAP“ már legközelebb megkezdi **Ambrus Zoltán**-nak a kiváló írónak egy érdekfeszítő novelláját.

A „Magyar Hirlap“ előfizetési ára:

Egész évre	14 frt	Negyedévre	3 frt 50 kr
Félévre	7 „	Egy óra	1 „ 20 „

A „MAGYAR HIRLAP“ azonkívül

KIS VILÁG

czim alatt hetenkint megjelenő képes gyermeklapot is ad ki, melynek előfizetési ára (de csak a „MAGYAR HIRLAP“ előfizetői számára):

Egész évre	2 frt	Félévre	1 frt	Negyedévre	50 kr.
----------------------	-------	-------------------	-------	----------------------	--------

A „MAGYAR HIRLAP“ két nagy pályadíjat tűzött ki u. m. **100** aranyat elbeszélésekre, **40** aranyat azonkívül tárcza cikkekre, azonkívül

állandó pályázatul

tíz aranyat a legjobb és legérdekesebb htr bektöltőjének. E pályadíj minden hó 21-én adatik ki.

Előre is felhívjuk a t. közönség figyelmét a „MAGYAR HIRLAP“ karácsonyi meglepetésére, mely remélhetőleg még inkább megfogja nyerni a köztetszést mint a tavalyi.

A közönség kényelmének mindenben elogat iparkodván tenni tudatják, hogy a „MAGYAR HIRLAP“ már július hónapban új körtorgó gépek segítségével **felvágva** fog megjelenni naponkénti 16—20—24 oldalnyi terjedelemben.

A „Magyar Hirlap“ szerkesztősége:

IV., UJVILÁG-UTCZA 14. SZ.

A „Magyar Hirlap“ kiadóhivatala:

IV. GRÁNÁTOS-UTCZA 16. SZ.

ALODONT
A Sarg-féle egészséggyógyhatóságilag megvizsgált fog tisztító szer.
Kapható gyógyszereszek s illatárnsoknál. Zombor foraktár HEGEDŰS JÓZSEF gyógyszerésznél.
1 drb ára 35 krajczár.

Gyógyszerészyakornok
jez huzból, a ki az ebben szűszségeit felek gyomrásiámi osztávt elvégzte, kedrező feltételek közt, esetleg ingyen is alkalmazást nyer aolirt gyógyszerár-tár-ban.
Hegedűs József
Vár. gyógyszerész, Zombor

OLCSÓ ÁRAK
COCOLAT SUCHARD
KÖNYVEN OLDHATÓ KAKAO
MINDKÉT KAPARODÉKAT KÖNYVTUDÓRÁK
LEGFINOMABB MINŐSÉG
KÖNYV-ÉRTÉKESÍTŐ

Kotzó Pál
gépész-műnök, BUDAPEST, Üllői-út 19. SZ.
Ajal 2 1/2, 3, 3 3/4 és 4 loeréji szőges esőplőkészleteket, továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 loeréji sínes szőresplőkészleteket hosszu szalmazokkál, also szék-velvel és rendkívül nagy felületű rostakkal, arphajzó és valasztó-hengerrel, Fa- és szénfűtőre és eredeti szalmafiltegőmozonyokat. Továbbá R. GARRET & SONS felhívás mulhatal 40% tűzeloanyagot takarító Compound-gőzmozonyvált. Legjobban elismert „Brantford“ ümülködő amerikai kévektő aratógépeit. Eredeti amerikai szőgyőjtőt 1 vagy 2 lo befogására alkalmazható kombinált ruddal. Sorvető és szőrvetető-gépeket és minden egyéb kisebb gazdasági gépet. Jutányos árak, kedvező feltételek.